NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A42930309
143/AA43-0342-13/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 28.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente V.Zommere,
tiesneses S.Gintere un M.Osmane

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *A.G.*, personas kods */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā" 15.punktu par 4.1.punktā noteikto prasību neievērošanu (2009.gada 29.aprīļa administratīvā pārkāpuma protokols ZV Nr.047455), sakarā ar Rīgas pilsētas pašvaldības policijas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 19.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 12.aprīlī plkst.02:17 Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes priekšpilsētas pārvaldē dežurants saņēma izsaukumu par naktsmiera traucējumu Rīgā, */adrese/*-8 un nosūtīja uz šo adresi dežūrgrupu. Ierodoties pēc izsaukuma un piezvanot pie 8.dzīvokļa, durvis atvēra jaunietis manāmā alkohola reibuma stāvoklī, kurš paskaidroja, ka ir dzīvokļa saimnieka radinieks, atteicās uzrādīt personu apliecinošus dokumentus un aizvēra durvis.

2009.gada 21.aprīlī *A.G.* kā dzīvokļa Rīgā, */adrese/*-8 īrniecei tika nosūtīts rakstveida uzaicinājums 2009.gada 29.aprīlī plkst.09:00 ierasties, lai iepazītos ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem un izteiktu

savu viedokli par konstatēto administratīvo pārkāpumu. *A.G.* uz administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanu neieradās.

2009.gada 29.aprīlī Rīgas domes pašvaldības policijas (turpmāk-atbildētājs) inspektors bez *A.G.* klātbūtnes sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu ZV Nr.047455 par to, ka 2009.gada 12.aprīlī plkst.02:47 Rīgā, */adrese/*-8, *A.G.* pieļāva skaļas mūzikas atskaņošanu pēc plkst.23:00, kā arī skaļu trokšņošanu, traucējot apkārtējo personu mieru.

2009.gada 11.maijā ar Rīgas domes pašvaldības policijas Vidzemes priekšpilsētas pārvaldes lēmumu Nr.D57/03/ZV047455 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) *A.G.* sodīta ar naudas sodu Ls 100 apmērā, pamatojoties uz Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā" (turpmāk – Saistošie noteikumi) 15.punktu par Saistošo noteikumu 4.1.punktā noteikto prasību neievērošanu.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, *A.G.* to apstrīdēja atbildētājam norādot, ka dzīvoklī dzīvo viņas brāļa dēls *G.G.*, bet pati šajā dzīvoklī nedzīvo.

Ar atbildētāja 2009.gada 24.jūlija lēmumu Nr.D57/01/ZV047455/1 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts Sākotnējais lēmums.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.G.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu un mantisko zaudējumu un personiskā kaitējuma atlīdzību. Pieteicēja pieteikumā norāda šādus argumentus.

[2.1] Sūdzībā par Sākotnējo lēmumu pieteicēja norādīja, ka dzīvoklī Nr.8 */adrese/*, ko īrē pieteicēja, dzīvo pieteicējas vīra brāļa dēls *G.G. G.G.* mutiski aptaujāja sava (otrā) stāva un trešā stāva dzīvokļu iedzīvotājus, kuri apliecināja, ka viņš ne minētajā naktī, ne arī kādā citā laikā nav traucējis viņu mieru nedz ar skaļas mūzikas atskaņošanu, nedz arī kādā citā veidā. Dzīvokļa Nr.9 iedzīvotāja to apliecināja arī rakstiskā formā. Minētajos mutiskajos paskaidrojumos un dokumentos ietvertās ziņas un paskaidrojumi ir pilnīgi pretēji tām ziņām, ko ziņojumos snieguši policijas darbinieki un pirmā stāva iedzīvotāji. Pieteicējai ir aizdomas, ka */adrese/* dzīvokļa Nr.2 iedzīvotāja, kas sniedza liecības, ir radniecības vai citādās tuvās attiecībās ar policijas darbinieku. Tāpat personas, kas izsauca policiju, iesniegums ir tekstuāli teju identisks ar vienīgās liecinieces liecību, kas rada šaubas par šīs liecības īstumu un patiesumu, īpaši ņemot vērā pārējo mājas iedzīvotāju liecības. Lēmumā nebija vērtēti pieteicējas norādītie apstākļi, kā arī nebija ņemti vērā pieteicējas iesniegtie pierādījumi – *G.G.* paskaidrojums (*lietas 41.lapa*) un dzīvokļa Nr.9 */adrese/* iedzīvotājas paskaidrojums (*lietas 42.lapa*).

[2.2] Lēmumā norādīts, ka administratīvā pārkāpuma sastāvs ir konstatēts ar policijas darbinieku un pirmā stāva iedzīvotāju liecībām, attiecībā uz *G.G.* un dzīvokļa Nr.9 iedzīvotāju paskaidrojumiem norādot, ka tas nav pamats, lai neatzītu administratīvu pārkāpumu. Šāda policijas nostāja norāda uz iepriekš noteikta lielāka spēka piešķiršanu atsevišķiem pierādījumiem un nepietiekamu administratīvās atbildības esamības izpratni, jo konkrētajā gadījumā darbības nemaz nav notikušas, ko tieši apliecina pieteicējas iesniegtie pierādījumi.

Policijas darbinieki nav fiksējuši skaļās mūzikas atskaņošanu, bet gan paļāvušies uz personas, kas izsauca policiju, apgalvojumiem, savukārt trokšņošana ir aprakstīta kā „bļaustīšanās aiz durvīm".

[3] Atbildētājs paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā minētajiem apsvērumiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 19.augusta spriedumu daļēji apmierināts pieteicējas pieteikums; atcelts Lēmums ar tā pieņemšanas dienu un izbeigta administratīvā pārkāpuma lieta; noraidīts pieteicējas pieteikums par mantiskā zaudējuma un par personiskā kaitējumā atlīdzināšanu. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Tiesa konstatēja, ka pieteicēja sodīta par to, ka viņa 2009.gada 12.aprīlī plkst.02:47, */adrese/*-8, Rīgā pieļāva skaļas mūzikas atskaņošanu pēc plkst.23:00, kā arī skaļu trokšņošanu, traucējot apkārtējo personu mieru.

Lietā nav strīda, ka pieteicēja pati attiecīgā laikā un vietā netrokšņoja. Tādējādi pieteicējai piemērots sods par to, ka pieteicēja ir pieļāvusi troksni - skaļas mūzikas atskaņošanu, kas traucēja citu personu naktsmieru.

[4.2] Sods pieteicējai ir piemērots saskaņā ar Saistošo noteikumu 4.1. un 15.punktu.

Saistošo noteikumu 4.1.punkts noteic, ka Rīgas administratīvajā teritorijā aizliegts trokšņot vai pieļaut troksni, ko rada valdījumā esošs trokšņa avots neatkarīgi no tā atrašanās vietas, ja tas traucē apkārtējo personu mieru, iestāžu, organizāciju normālu darbību, bet nav saistīts ar satiksmi vai pasākumiem, kas saskaņoti ar Rīgas pilsētas izpilddirektoru. Saskaņā ar Saistošo noteikumu 15.punktu par 4.1.punktā minēto prasību neievērošanu, ja pārkāpums ir izdarīts laikā no plkst.23:00 līdz plkst.07:00, fiziskajām personām uzliek naudas sodu no simt latiem līdz divsimt piecdesmit latiem.

Saistošo noteikumu 4.1.punkts noteic, ka aizliegts pieļaut troksni, ko rada valdījumā esošs trokšņa avots. Līdz ar to tiesa pārbaudīja, vai pieteicēja pieļāva troksni, ko rada viņas valdījumā esošs trokšņa avots.

[4.2.1] Lēmumā ir secināts, ka attiecīgajā laikā un vietā no dzīvokļa skanēja skaļa mūzika un bļaustīšanās. Nav strīda, ka pieteicēja ir dzīvokļa Rīgā, */adrese/*-8 īrniece un tādējādi dzīvoklis ir pieteicējas valdījumā. Taču dzīvoklis pats par sevi nav trokšņa avots, jo dzīvoklis kā lieta troksni nerada. Līdz ar to tiesa atzina, ka no tā vien, ka dzīvoklis ir pieteicējas valdījumā, neizriet, ka troksni ir radījis pieteicējas valdījumā esošs trokšņa avots un viņa to ir pieļāvusi.

[4.2.2] Saskaņā ar Latviešu literārās valodas vārdnīcu „Letonika", kas pieejama interneta vietnē http://www.tezaurs.lv/llvv/, darbības vārds „pieļaut" tiek skaidrots kā: 1. *Ar savu izturēšanos, rīcību, runu panākt, būt par cēloni, ka (kas) notiek, īstenojas; 2. Izdarīt (parasti ko nevēlamu), ļaut izveidoties (kam nevēlamam; 3. Būt par cēloni tam, ka (kas, parasti darbība) kļūst iespējams.*

Tiesas ieskatā, par trokšņa, kas traucē apkārtējo personu mieru, pieļaušanu par vainīgu var tikt atzīta persona, kura, zinot par minētajām prettiesiskajām darbībām savā valdījumā esošajās telpās, ar savu rīcību (arī bezdarbību) ir par cēloni tam, ka tās īstenojas un netiek pārtrauktas. Citiem vārdiem, trokšņošanu veic kāds cits, bet saimnieks pret to neiebilst, apzinoties, ka tiek traucēts miers apkārtējam personām.

No lietā esošajiem materiāliem un tiesas sēdē nopratināto personu liecībām tiesa secināja, ka administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī pieteicēja nemaz neatradās pārkāpuma izdarīšanas vietā un par notikušo viņai nekas nebija zināms.

Tādējādi nav pierādīts, ka pieteicēja ir pieļāvusi trokšņošanu, par kuru tika saukta pie atbildības. Proti, nav pierādīts, ka pieteicēja ir izdarījusi pārkāpumu un ir tajā vainojama.

[4.3] No lietā esošajiem materiāliem, liecinieku liecībām tiesai nebija šaubu, ka administratīvā pārkāpuma protokolā fiksētajā vietā un laikā notika administratīvs pārkāpums, kas paredzēts Saistošo noteikumu 4.1.punktā. Tomēr tiesa uzskatīja par nepieciešamu norādīt atbildētājam, ka administratīvās pārkāpuma lietas lietvedības ietvaros LAPK 37.pantā noteiktajā četru mēnešu termiņā nav noskaidroti būtiski pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, tostarp nav precīzi noteiktas personas, kuras trokšņoja un bļaustījās, traucējot naktsmieru.

Tas, ka administratīvās pārkāpuma lietvedības procesā bija zināmi šķēršļi, piemēram, pieteicēja neieradās pēc policijas izsaukuma; pārkāpuma konstatēšanas brīdī persona (kā noskaidrojās tiesas sēdē – *G.G.*) atteicās uzrādīt policijas darbiniekiem dokumentus un neielaida dzīvoklī, nav pamats, lai sauktu personu pie atbildības, pietiekami neizvērtējot viņas vainu. Turklāt, jau apstrīdot Sākotnējo lēmumu,

pieteicēja atbildētājam ir norādījusi, ka viņa dzīvoklī nedzīvo, bet tur dzīvo *G.G.*, kas ir aptaujājis arī kaimiņus, vai nav traucējis viņus konkrētajā naktī. Tiesas sēdē liecinieces norādīja uz *G.G.* kā trokšņotāju. Tiesas ieskatā, atbildējam nebija būtiski šķēršļi noskaidrot par administratīvo pārkāpumu vainīgo personu.

Vērtējot pieteicējas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, nav nozīmes faktam, ka pieteicēja dzīvokli */adrese/*-8, Rīgā bija nodevusi īslaicīgā lietošanā savam radiniekam *G.G.*, iespējams, arī pārkāpjot īres līguma nosacījumus, ko tiesa šīs administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros nevērtēja. Tiesas ieskatā tas nav vērtējams kā pierādījums tam, ka pieteicēja zināja un neiebilda pret citas personas prettiesisku rīcību, to pieļaujot.

[4.4] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa secināja, ka pieteicēja ir saukta pie administratīvās atbildības nepamatoti, jo pieteicējas rīcībā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Līdz ar to Lēmums ir prettiesisks un ir atceļams, bet administratīvā lieta izbeidzama.

Tā kā tiesa konstatēja Lēmuma prettiesiskumu, tā nevērtēja citus pušu argumentus attiecībā uz lietas faktiskajiem apstākļiem un Lēmuma pamatojumu.

[4.5] Tiesa noraidīja pieteicējas prasījumu par mantisko zaudējumu, kas saistīti ar juridisko palīdzību Ls 50 apmērā, un personiskā kaitējuma Ls 1 apmērā atlīdzināšanu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 19.augusta spriedumu daļā, kurā pieteikums apmierināts, atbildētājs iesniedza apelācijas sūdzību, norādot šādus argumentus.

[5.1] Pirmās instances tiesa, izskatot šo lietu, ir sašaurināti tulkojusi Saistošo noteikumu 4.1.punktā noteikto un tajā lietoto vārdu nozīmi.

[5.2] Atbildētājs uzskata, ka pieteicēja kā dzīvokļa vienīgā likumīgā īrniece, atbilstoši noslēgtā īres līguma piešķirtai juridiskai un faktiskai varai, nes pilnu juridisko atbildību par minētajā dzīvoklī notiekošo, tajā skaitā par tajā radīto troksni. Pieteicēja, nododot dzīvokļa lietošanu trešajai personai (*G.G.*), ar šādu savu rīcību ir pieļāvusi trokšņa esamību, kas traucējis apkārtējo personu mieru, par ko viņai arī jāuzņemas likumā noteiktā administratīvā atbildība.

[6] 2011.gada 18.oktobrī saņemts pieteicējas paskaidrojums par atbildētāja apelācijas sūdzību. Pieteicēja uzskata, ka atbildētāja apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav pamatoti, savukārt pirmās instances tiesas spriedums pārsūdzētajā daļā ir tiesisks un pamatots.

[7] Administratīvā apgabaltiesa, saskaņā ar LAPK 289.[21]panta otro daļu lietu izskatīja rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir apmierināms daļēji.

[9] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 19.augusta spriedumu daļēji apmierināts pieteicējas pieteikums; atcelts Lēmums ar tā pieņemšanas dienu un izbeigta administratīvā pārkāpuma lieta; noraidīts pieteicējas pieteikums par mantiskā zaudējuma un par personiskā kaitējumā atlīdzināšanu. Pirmās instances tiesas spriedumu daļā, kurā tas apmierināts, pārsūdzējis atbildētājs, pieteicēja spriedumu nav pārsūdzējusi, līdz ar to apgabaltiesa izskata tikai prasījumu par Lēmuma atcelšanu.

[10] LAPK 289.[22]panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. Minētajā nodaļā ietvertā LAPK 289.[13]panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes lēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivāciju, kas atreferēta šā sprieduma [4] punktā, secina, ka tiesa ir atzinusi Lēmumu par prettiesisku, jo konstatējusi, ka pieteicēja nav administratīvā pārkāpuma subjekts. Apgabaltiesa atzīst par pareizu, izvērstu un pilnīgu pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, līdz ar to tai pievienojas un to neatkārto.

[11] Par atbildētāja apelācijas sūdzību apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11.1] Apgabaltiesa nepiekrīt atbildētāja norādītajam, ka pirmās instances tiesa izskatot šo lietu ir sašaurināti tulkojusi Saistošo noteikumu 4.1.punktā noteikto un tajā lietoto vārdu nozīmi, kā arī nepiekrīt, ka konkrētajā gadījumā pieteicēja ir saucama pie administratīvās atbildības tikai kā dzīvokļa vienīgā likumīgā īrniece atbilstoši noslēgtajam īres līgumam.

[11.2] LAPK 8.panta pirmā daļa noteic, ka persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, ir atbildīga saskaņā ar likumu, kas ir spēkā

pārkāpuma izdarīšanas laikā un vietā. Savukārt LAPK 22.pantā ir noteikts administratīvā soda mērķis, proti, administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. No minētajām likuma normām ir secināms, ka ar administratīvo sodu ir sodāma tikai un vienīgi tā persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, un, lai pieteicēju atzītu par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodītu, ir jākonstatē, ka pieteicēja ir izdarījusi tai inkriminēto administratīvo pārkāpumu.

[11.3] Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

No minētā izriet, lai kādu personu sauktu pie administratīvās atbildības, tās darbībās ir jākonstatē administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Atbildētājs uzskata, ka pieteicēja kā dzīvokļa īrniece nes pilnu juridisko atbildību par minētajā dzīvoklī notiekošo, tajā skaitā par tajā radīto troksni, proti, nododot dzīvokļa lietošanu trešajai personai (*G.G.*) pieteicēja ir pieļāvusi trokšņa esamību, kas traucējis apkārtējo personu mieru.

Apgabaltiesa uzskata, ka tādā veidā nevar paplašināt personas atbildību, proti, dzīvokļa īrnieks nevar būt atbildīgs par visām dzīvoklī dzīvojošo personu darbībām. Šādā gadījumā varētu nonākt līdz absurdai situācijai, ka dzīvokļu īpašniekam (īrniekam) būtu jānes atbildība par dzīvoklī izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem un tamlīdzīgi. Tā kā administratīvā atbildība zināmā mērā pielīdzināma krimināatbildībai, tad personai nav jāatbild par citu personu izdarītajiem pārkāpumiem.

[11.4] Lai kādu darbību kvalificētu kā konkrētu administratīvo pārkāpumu, nepieciešamas visas pazīmes: subjekts, objekts, subjektīvā puse, objektīvā puse. Ja nav kaut vienas pazīmes, tad nav konkrētā nodarījuma sastāva.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējas darbībās nav konstatējama subjektīvā puse, kas ir viena no administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm. Administratīvais pārkāpums var tikt izdarīts ar nodomu vai aiz neuzmanības. Atbilstoši LAPK 10.pantam administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja persona, kas to izdarījusi, ir apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos. Savukārt LAPK 11.pants noteic, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu aiz neuzmanības, ja persona, kas to izdarījusi, ir paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku

iestāšanās iespēju, bet vieglprātīgi paļāvusies, ka tās varēs novērst, vai arī nav paredzējusi šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan tai vajadzēja un tā varēja tās paredzēt.

Tas apstāklis, ka pieteicēja ir nodevusi savu īrēto dzīvokli lietošanā citai personai, nevar būt par pamatu, lai pieteicēja būtu atbildīga par šīs personas prettiesiskām darbībām. Nododot dzīvokli lietošanā citai personai, pieteicēja nekādā veidā nevarēja paredzēt, ka cita persona rīkosies prettiesiski. Trokšņa esamība un apkārtējo miera traucēšana netiek pieļauta tikai vien ar dzīvokļa lietošanas tiesību nodošanu citai personai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta otrās daļas 2.punktu, 289.[22]panta pirmo un otro daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atcelt Rīgas domes Rīgas pašvaldības policijas 2009.gada 24.jūlija lēmumu Nr.D57/01/ZV047455/1 par *A.G.*, personas kods */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente *(personiskais paraksts)* V.Zommere

Tiesneses *(personiskais paraksts)* S.Gintere

(personiskais paraksts) M.Osmane

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese V.Zommere
Rīgā, 2013.gada 28.februārī